

Handläggare: John Areschoug
Telefon: 508 28 994

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-04-17, p. 7

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDENS UNDERLAG FÖR BUDGET 2013 MED INRIKTNING 2014 OCH 2015

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Godkänna underlaget till budget år 2013 och beräkningarna för åren 2014 och 2015.
2. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Håkan Andersson
Avdelningschef

Samverkan

Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 21 mars 2012. De fackliga organisationerna och skyddsombuden har inget att erinra mot förvaltningens förslag till underlag för budget 2013 med inriktning 2014 och 2015. SACO lämnar ett särskilt uttalande.

Bilagor

1. Blankettset: Miljö- och hälsoskyddsnämndens underlag för budget 2013 och inriktning 2014 och 2015.
2. Särskilt uttalandet från SACO rörande miljöförvaltningens underlag för budget.

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Nämndens underlag till budget 2013 med inriktning 2014 och 2015 används vid framtagandet av stadens budget. Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin under tre år. Nämnden ska i sitt underlag redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten under de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar samt effekterna av dessa. Vidare ska lokalförsörjning, kompetensförsörjning, omstrukturerings- och investeringsbehov och upphandling i konkurrens beaktas. Förutses ökade kostnader eller minskade intäkter ska åtgärder eller prioriteringar föreslås så att de beslutade budgetramarna kan hållas.

I avsnitten 1.1 – 1.3 nedan, anges de strategiska satsningarna i punktform för hur nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål under treårsperioden. I de därpå följande avsnitten görs en mer detaljerad analys efter nämndens verksamhetsområden. Dessutom finns en sammanfattande ekonomisk analys, en redovisning av övriga frågor och en lokalförsörjningsplan

1.1 STOCKHOLM SKA VARA ATTRAKTIV, TRYGG, TILLGÄNGLIG OCH VÄXANDE STAD FÖR BOENDE, FÖRETAGANDE OCH BESÖK

Stockholms viktigaste utmaningar inom miljöområdet är

- På kort sikt (0-5 år) luftkvaliteten. Här pågår ett arbete att ta fram ett nytt åtgärdsprogram för att miljö kvalitetsnormer för luft skall kunna följas. En rad olika åtgärder diskuteras.
- På medellångsikt (5 – 15 år) vattenkvaliteten och kemikalierna. Miljö kvalitetsnormerna för vatten skall vara uppfyllda 2021. Det finns anledning att vänta skärpta krav från såväl EU som vattenmyndigheten och lokala åtgärdsprogram för varje vattenförekomst. Ett sådant arbete pågår. Fokuset på att minska kemikaliespridningen, framförallt via varor, blir allt större och kommer att innebära ett ökat behov av insatser från stadens sida.
- På långsikt (20 – 40 år) att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad 2050. Arbetet med att ta fram en färdplan för att uppnå målet har påbörjats.

Utöver dessa övergripande mål för staden ska nämnden utforma bättre indikatorer för att bedöma tillsynens effekter. Helst bör dessa vara nationella och ett sådant arbete pågår delvis inom ramen för Naturvårdsverket, men arbetet saknar än så länge tillräcklig substans.

Ett annat viktigt arbete är att utveckla stödet till bolag och förvaltningar att ställa relevanta miljökrav vid upphandlingar. Kemikalielagstiftningen är under utveckling och nämnden skulle aktivt kunna bistå den övriga staden i detta avseende.

Stadens förväntade ökning av invånarantalet med över 20 procent till 2030 kommer att påverka nämndens verksamhet. Allt svårare avvägningar mellan exploatering och

miljöfrågor krävs. Det medför också krav på snabbt expertstöd och utveckling av aktuella bedömningsunderlag samt ökade insatser på tillsyn av t.ex. skolor och förskolor.

Tillsynen minskar bl.a. genom att industriverksamheter flyttar ut från staden och PCB sanerats ur byggnader och minskad efterfrågan på tillstånd för värmepumpar förutses. Nya tillsynsområden tillkommer som t.ex. tre nya naturreservat, ny lagstiftningen som t.ex. industriemissionsdirektivet, fortsatt utveckling av kemikalietillsynen enligt Reach samt eventuell tillsynen över tillverkning och import av kemikalieprodukter.

Förordningen om omgivningsbuller ställer krav på att förvaltningen tar fram ett reviderat åtgärdsprogram mot omgivningsbuller under 2013.

Inom klimat- och energieffektiviseringsarbetet kommer förvaltningen att aktivt stödja andra förvaltningar och bolag med att nå miljöprogrammets mål. Därtill kommer förvaltningen att aktivt arbeta med kommunikation och samarbetsprojekt för att få andra aktörer att minska sina utsläpp av växthusgaser.

Regeringen förväntas under 2012 besluta om en ny strängare miljöbilsdefinition. Förvaltningens arbete med miljöbilar behöver anpassas så att marknaden för dessa fordon på olika sätt stimuleras. En del av detta blir att öka andelen elbilar.

Planproduktionen är fortsatt hög och allt svårare platser prövas för bostäder.

Inom miljöövervakningens områden finns efterfrågan på nya och användarvänliga verktyg som stöd för aktuella bedömnings- och beslutsunderlag i stadsutvecklingen.

Stockholm har en luftövervakning i världsklass och luftkvaliteten är god i många avseenden. Stadens fortsatta arbete med att förbättra luftkvaliteten med avseende på höga halter av kvävedioxid och partiklar (PM10) är emellertid särskilt viktigt då EU-domstolen fällt Sverige för fördragsbrott och riskerar utdöma vite för överskridanden av miljökvalitetsnormer i Sverige. Länsstyrelsen har dessutom påbörjat revidering av tidigare fastställt åtgärdsprogram från år 2004 för kvävedioxid och PM10 i vilket nämnden deltar. Åtgärdsprogrammet pekar ut åtgärder på kort och lång sikt och väntas bli fastställt under år 2012.

1.2 KVALITET OCH VALFRIHET SKA UTVECKLAS OCH FÖRBÄTTRAS

Förvaltningen fortsätter att följa upp tillsynen med enkäter för att förbättra kvalitén. Nya metoder, som t.ex. ökad kommunikation genom e-post och annan digital teknik, kan snabba upp ärendehantering.

För att nå målen för verksamheten och kunna möta förändringar i omvärlden måste kompetensförsörjningen säkras. Rätt kompetens är en förutsättning för hög kvalitet i arbetet. Utmaningen är att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare med rätt kompetens för framtida uppgifter.

Anmälningar, ansökningar och ändringar i verksamheten ska i största möjliga utsträckning kunna göras via webb. Införandet av e-tjänster medför dock att kostnader uppstår som inte går att avgiftsfinansiera, utan ska ses som en ren service till stockholmarna och företagen. Det förekommer att e-tjänsterna också kan öka antalet ärenden. Så har t.ex. varit fallet med anmälningarna om misstänkta matförgiftningsfall som

har ökat kraftigt efter införandet av e-tjänsten. Flera e-tjänster är i behov av uppdatering och vidareutveckling.

Förvaltningens ärendehanteringssystem ECOS kommer att ersättas av MiljöR, vilket är en stor omställning mot ökad användarvänlighet och tillförlitlighet.

Förvaltningen gick 2011 över till elektronisk ärendehantering och fortsätter nu med införandet av e-arkiv som både innebär bättre service för allmänheten och en intern effektivisering.

Utvecklingen av appar i staden bör samordnas av SLK. Här finns en möjlighet att förbättra service och information till allmänheten.

Personalen kommer i ökad utsträckning att övergå till att arbeta med trådlösa enheter som smartphones, surfplattor och bärbara datorer. Tillgången till trådlös nätverksförbindelse i hela staden kommer sannolikt att öka. Det innebär möjligheter att effektivisera arbetet för bl.a. förvaltningens inspektörer som en stor del av arbetsdagen är ute och besöker olika verksamheter. Möjligheten att arbeta hemma eller på annan plats än kontoret ökar.

1.3 STADENS VERKSAMHETER SKA VARA KOSTNADSEFFEKTIVA

Nämnden har genomgått en utveckling mot ökad effektivitet och förnyelse sedan andra hälften av 2000-talet då nettobudgeten i stort sett halverades efter hårda besparingar. Nämnden klarade besparingarna genom att se över sina kostnader som kraftigt minskade samtidigt som tillsynsintäkterna noggrant analyserades vilket ledde till en taxa som bättre motsvarade nämndens kostnader. Nämnden kan också visa på en delvis närmast dramatisk produktivetsökning. Förutom en ökad ekonomisk effektivitet kan nämnden visa på goda resultat i verksamheten och flera erkännanden. Inte minst goda resultat i kundundersökningar. Efter tidigare års kostnadsbesparingar har utvecklingen med kostnadseffektiviseringen planats ut eftersom det inte längre finns samma utrymme för besparingar och intäktsökningar. Nämnden har fokus på vardagsrationaliseringar och bedriver ett omfattande effektiviseringsarbete bl.a. med stöd av processkartläggningar och ett ökat utnyttjande av teknikens möjligheter.

2. Nämndens verksamhetsområde

Nämndens grundläggande uppdrag är tillsyn, dvs. att svara för stadens tillämpning av miljölagstiftningen, livsmedelslagstiftningen med flera lagstiftningar samt miljöövervakning och programverksamhet. Nämnden ska också genom sin expertfunktion bistå andra förvaltningar och bolag.

2.1 TILLSYN

Allmänna utvecklingstendenser

Tillsyns- och kontrollarbetet har fått en ökad prioritet under de senaste åren. Halveringen av nämndens nettobudget i slutet av 2000-talet skedde efter en översyn av verksamheten där kärnverksamheten lyftes fram och effektivitetsfrågorna fick en ökad betydelse. Neddragningen skedde främst genom en minskning av kostnaderna men det gjordes också även en grundlig översyn av tillsynens intäkter för att få en bra fungerande taxa med

avgifter som motsvarar det arbete som läggs ner. Inriktningen är att företagen ska få tillbaka tillsynstid som motsvarar den avgift de betalat.

Nämnden har full redovisning av all tid inom tillsynen och har lagt ner ett stort arbete på att tydliggöra de kategorier av tid och arbetsmoment som ingår i tillsynen, allt syftandes till att få en tydlig och rättvisande uppföljning. Tillsynen följs bl.a. också upp genom webbaserade enkäter efter tillsynsbesöken, särskilda rapporter om tillsynskampanjer, NöjdKundIndex och genom indikatorer som ska visa på miljönyttan. Uppföljningen visar på att tillsynen sammantaget haft en mycket framgångsrik utveckling. Med en i stort sett oförändrad personalstyrka sedan mitten av 2000-talet har antalet utförda tillsynstimmor trendmässigt ökat för såväl miljöbalktillsynen som livsmedelskontrollen. Tillsynen visar också på goda resultat inom sin verksamhet. Det framgår bl.a. genom förbättrat resultat för flertalet miljöindikatorer. Motsvarande förbättring finns också inom livsmedelsområdet. Samtidigt kan nämnden visa på mycket goda resultat i kundundersökningar inkl. NöjdKundIndex där MHN hade stadens högsta värde år 2011, dvs. 70.

Under senare år har det tydligt framgått att Stockholm har ett mycket gott internationellt anseende på miljöområdet. Utnämnelser till Europas miljöhuvudstad för år 2010 var en tydlig bekräftelse på detta. Andra utnämningar är t.ex. bästa miljöbilskommun samt sustainable biofuel award. I stadens miljöarbete bidrar nämnden till stadens positiva profil och värnar om en god livsmiljö.

Nämnden har under senare år i olika sammanhang fått rad andra erkännanden. T.ex. såsom t.ex. nyckeltalsinstitutets utmärkelse för bästa jämställdhetsindex JÄMIX och flera e-tjänster som uppmärksammats. Nämndens arbete präglas till stora delar av kreativitet och förnyelse.

Nämnden ska fortsätta att utveckla tillsynen. Fler bra indikatorer för miljönytta behövs som kan följas upp över tid liksom mått på produktivitet. Uppföljningen behöver också förenklas och bli mindre tidskrävande. Tillsynen måste också ha flexibiliteten att kunna ta sig an nya områden där t.ex. kemikalieområdet och energiområdet framstår som allt viktigare under senare tid. Metodutveckling sker inom befintliga tillsynsområden för att öka effektiviteten. Nedan redogörs bl.a. för hur radontillsynen och tillsynen över inomhusmiljön ska utvecklas. Samtidigt måste prioriteringen av områden som är viktiga ur miljösynpunkt kombineras med en fungerande intäktsfinansiering som ger möjlighet till fortsatt hög intäktsfinansiering. Utformningen av taxan är här ett viktigt redskap och att det i staden finns ett stöd för självkostnadsfinansieringen vilken är nödvändig för en utveckling av tillsynen.

Nedan redogörs för några utvecklingstendenser inom tillsynen:

Nämnden ser positivt på att Stockholm växer och den ökade tätheten medför stora fördelar, t.ex. på klimatområdet. Samtidigt medför den växande staden utmaningar. Behovet av tillsyn ökar inom ett flertal områden, t.ex. tillsyn över förorenade områden och byggande, såväl av infrastruktur som av bostäder. Att staden växer märks också genom större efterfrågan på förskole-/skolplatser som ökar omfattningen av tillsyn och hantering av inkomna anmälningar. Det blir allt mer svårbedömda lokaliseringar av

förskolor/skolor och antalet verksamheter som saknar egen plats för utevistelse ökar. Fler förskolor och skolor förelägger utevistelsen i närbelägna parker. En förtätning av bostadsbeståndet, framförallt i innerstaden, innebär också att mängden avfall i innerstaden ökar vilket ger upphov till problem att lösa, bl.a. ställs ökade krav på återvinningsstationernas hämtningsfrekvens. Verksamheters möjligheter till utsortering av matavfall utreds via tillsynen. Under året kommer regeringens utredning av avfall att presenteras.

Antalet traditionella miljöfarliga verksamheter minskar medan den enskilda medborgarens konsumtion av varor och tjänster får allt större betydelse för den samlade miljöpåverkan.

Allt fler företagare och medborgare använder förvaltningens e-tjänster, som behöver vidareutvecklas för att motsvara dagens krav och ge den effektivisering som de har potential för. Det finns också en kraftig ökning av användningen av e-post.

Inom livsmedelskontrollen finns två till synes motsägelsefulla trender. Livsmedelsverket har tidigare återtagit kontroll av småskaliga styckningsanläggningar i landet pga. påstådda brister hos den kommunala personalen. Stockholm har också påverkats av detta trots att staden har inspektörer med relevant kompetens. Nu finns förslag om övertag även av resterande småskaliga animalieanläggningar med kommunal kontroll. När det gäller kontroll inom specialområden av livsmedelskontroll och närallgande områden sker det motsatta, nämligen att sådana tydligt läggs ut som kommunalt ansvar. Därutöver finns en tendens att Livsmedelsverket årligen gör större ändringar i anvisningar hur typning av anläggningar ska göras och i vilken form inrapportering av utförda kontroller ska rapporteras till verket. Årliga omfattande ändringar kräver resurser och det kan komma att inkräkta på kontrollarbetet. Sammantaget riskerar detta att ge fördyringar för verksamhetsutövarna eller ställa krav på ökade anslag.

Tillsyn enligt miljöbalken – miljö och hälsoskydd

Nedan presenteras ett antal områden där det sker förändringar som berör tillsynen, ofta i form av behov av ökade insatser pga. ändrade regler men också ändringar i arbetssätt och utvecklingstrender som påverkar finansieringen av tillsynen:

- Konsumtionen av tjänster som biltvätt, rekonditionering etc. förväntas fortsatt vara hög och innebära att nya företag – som kan ha påverkan på miljön – startas i dessa branscher.
- Reglerna i det nya industriemissionsdirektivet (IED) kan sannolikt tidigast börja gälla från 2013 för nya anläggningar och 2014 för befintliga. Framför allt berörs tillståndsgivningen eftersom redan befintliga tillstånd för A och B anläggningar kan komma att omprövas. Tillsynsarbetet får förtydligade och skärpta krav bl.a. vad gäller tillsynsintervaller.
- Kemikalieinspektionen utreder under 2012 hur en delegering av tillsynsansvaret över de som släpper ut kemiska produkter på marknaden, de s.k. primärleverantörerna, skulle kunna utformas inkl finansiering. Om det blir möjligt för kommunerna att ansöka om övertagande av denna tillsyn, och staden väljer att

göra detta, tillkommer ett relativt stort antal tillsynsobjekt med behov av återkommande tillsyn.

- Utvecklingen av och tempot i förändringen av Reach, och andra direktiv och förordningar på kemikalieområdet är svårbedömt men sammantaget förväntas ändå tillsynsinsatserna behöva öka.
- Sammantaget bedöms insatserna behöva öka inom kemikalieområdet i vid bemärkelse, dvs. tillsyn över kemiska produkter/överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter/primärproducenter/kemiska ämnen i varor mm. Hur tillsynen uthålligt kan/ska finansieras är inte möjligt att fastslå i dagsläget, klart står dock att också intäkterna på området behöver öka.
- Mark och miljööverdomstolen har den 20 januari år 2012 konstaterat att verksamhetsutövares (inkl fastighetsägare) arbete med energianvändning och energieffektivisering omfattas av nämndens tillsyn. Detta medför ökat fokus på energihushållningsfrågor i tillsynsarbetet.
- Ökade insatser behövs pga. markföreningar. Bl.a. finns sådana vid nedlagda kemtvättar, och båtuppläggningsplatser. Parker och lekplatser för barn bör undersökas.
- På inomhusmiljöområdet såsom buller, radon, ventilation samt fukt- och mögelproblem, ska en ökning av den generella kunskapsnivån uppnås genom den inomhusmiljögrupp som nyligen formerats. Gruppen ska bidra till en effektivare handläggning av komplicerade inomhusmiljöärenden och framtagande av bedömningsgrunder inom inomhusmiljöområdet.
- Antalet anmälningar av hygienverksamheter ökar och verksamheter med ny karaktär, t.ex. bodyshaping, där man gör inlägg under huden har inkommit med anmälan. Här saknar förvaltningen viss kompetens vad dessa behandlingar/ingrepp kan medföra för risker enligt smittskyddslagen.
- Beträffande tillstånd för värmepumpar kan den minskning av antalet ansökningar som förvaltningen märkt, få inverkan på intäkterna och kräva intern omflyttning av resurser.
- Under 2012 kommer det att visa sig hur stor andel av de totalt 1 900 köldmedierapporterna som kommer in via e-tjänsten. Baserat på årets erfarenheter kommer förvaltningen att gå vidare med förslag på vidareutveckling av befintlig e-tjänst och eventuell app.
- Hittills har 41 % av de cirka 10 600 flerbostadsfastigheterna i Stockholm radonmätts, åtgärdats och har nu radonhalter på under 200Bq/m^3 . Förvaltningen kommer att vidta åtgärder för att klara det nationella miljömålet att alla bostäder ska vara mätta och åtgärdade till 2010.
- Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till nya solarieföreskrifter kommer eventuellt att träda i kraft under 2012. En av förändringarna, är kravet på utförligare uppgiftsinlämning från verksamhetsutövaren vid anmälan till tillsynsmyndigheten, vilket kan underlätta den kommunala solarietillsynen.

- Under 2012 kommer en omfattande översyn av taxan att göras.

Tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen

Kritik har framförts mot den kommunala livsmedelskontrollen under flera år bland annat avseende brist på kompetens. Livsmedelsverket framför kritiken på ett sätt som drar alla kommuner över en kam. Det medför att misslyckande i en kommun faller på andra kommuner trots att relevant kompetens finns. Den massiva kritiken har bland annat resulterat i att Livsmedelsverket nu föreslår att verket ska ta över kontrollansvaret för vissa typer av livsmedelsverksamheter som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung. Utvecklingen har under senare år gått mot ökad statlig kontroll av nyss nämnda anläggningstyper. Positivt är att Livsmedelsverket kommer att satsa på omfattande utbildningsinsatser riktade mot kommunernas inspektörer. Det medför dock att vikariebehovet ökar liksom kostnad för kompetensutveckling.

I motsats till ovanstående finns ett antal specialområden inom livsmedelskontroll och närliggande områden som läggs ut som kommunalt ansvar. Merarbetet som uppstår kan inte alltid uppnå full kostnadstäckning. Exempel på sådana områden är:

- Kosttillskott
- Livsmedel för särskilda näringsändamål (s.k. SärNär).
- Ekologiska livsmedel.
- Skyddade beteckningar.
- Nyckelhålmärkning.

Aktuella möjliga/önskvärda regelförändringar inom livsmedelskontrollens områden är:

Statlig kontroll av fler objekt: Livsmedelsverket har tidigare, genom ändring i 23 § livsmedelsförordningen (SFS 2006:813) övertagit kontroll av samtliga styckningsanläggningar, såväl stor- som småskaliga. Livsmedelsverket har nyligen kommit med ett förslag om övertagande av kontroll av mindre anläggningar som tillverkar produkter av animaliskt ursprung och som ska godkännas enligt förordning (EG) nr 853/2004 om särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

Kosttillskotten: Dessa är per definition livsmedel och regleras enligt livsmedelslagstiftningen. Ansvar faller på varje kommun att kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen, göra bedömningar om ett preparat innehåller otillåtna substanser eller för höga halter av tillåtna substanser, göra bedömningar av hälsopåståenden samt bedöma om preparaten ska klassas som läkemedel eller ej. Det finns behov av ändringar i nationell lagstiftning så att anmälan och bedömning görs centralt innan kosttillskotten får saluföras. Dessutom behöver det skapas lagstöd för att Livsmedelsverket ska kunna utfärda så kallade riks-saluförbud i händelse av spridning av produkter som inte får säljas.

I Norge, Danmark och Finland ska varje kosttillskott anmälas till landets centrala livsmedelsmyndighet innan det förs ut på marknaden. Våra nordiska grannländer har även egna nationella regler för max- och minimihalter i kosttillskott.

Det är inte möjligt att få full kostnadstäckning för det merarbete som kosttillskotten medför eftersom det skulle drabba enskilda företag på ett orimligt sätt.

Tillsynens ekonomi

Som framgår av tabellen nedan planerar förvaltningen för ett oförändrat antal årsarbetare inom tillsynen. För livsmedelskontrollen måste viss reservation göras i händelse av ändrad lagstiftning innebärande att småskaliga animalieanläggningar ska övertas av Livsmedelsverket. Det skulle medföra ett bortfall av ca. två årsarbetare.

	Plan 2015	Plan 2014	Plan 2013	Plan 2012	2011	2010	2009	2008	2007
Miljöbalkstillsyn	52	52	52	52	52	53	52	52	54
Livsmedel	43	43	43	43	41	39	39	38,5	38
Summa	95	95	95	95	93	92	91	90,5	92

Tillsynsintäkterna beräknas öka under 2012 främst till följd av taxehöjning och ökad personalstyrka inom livsmedelskontrollen till följd av omklassificering samt ökade intäkter inom miljöbalksområdet. För avdelningen Plan och miljö beräknas en gradvis nettominskning av intäkterna mellan åren 2013 – 2015 där minskningen år 2015 beräknas uppgå till 0,5 mnkr. Detta är en nettoeffekt av minskade intäkter från tillsynen av PCB och ökade intäkter från kemikalietillsynen i detaljhandeln. För avdelningen Hälsoskydd beror ökningen av kostnader och intäkter åren 2013 – 2015 på en ökad tillsynsfrekvens avseende tillsynen på skolor/förskolor. Intäktsfinansieringsgraden minskade något under 2011 vilket främst beror på att kostnaderna ökade något mer än intäkterna pga. det omfattande arbetet med omklassificeringar inom livsmedelskontrollen samt stor personalomsättning inom delar av miljöbalkstillsynen. Sett över en längre tidsperiod planar självfinansieringsgraden ut efter den kraftiga ökningen 2007/2008.

Stockholm har den högsta självfinansieringsgraden för miljöbalkstillsynen vid en jämförelse med deltagande kommuner inom MSL:s nyckeltalssamarbete för år 2010. Vad gäller livsmedelskontrollen hör Stockholm till kommunerna med högst självfinansieringsgrad.

Intäkter/Kostnader inkl full * OH för tillsyn 2007-2015 (mnkr)

	Plan 2015	Plan 2014	Plan 2013	Budget 2012	VB 2011	VB 2010	VB 2009	VB 2008
Intäkter tillsyn	73,8	73,7	73,6	73,2	66,3	65,7	66,5	57,8
varav Plan och miljö	14,6	14,7	15,0	15,1	14,0	14,2	14,3	13,9
varav Livsmedelskontroll	35,2	35,0	34,6	34,6	31,8	31,1	31,0	25,8
varav Hälsoskydd	24,0	24,0	24,0	23,5	20,5	20,4	21,2	18,1
Intäkter övrigt	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,5	0,1	1,6
S:a kostnader inkl OH	98,2	98,2	98,2	98,6	90,9	86,8	86,6	84,4
varav Plan och miljö	20,7	20,7	20,7	21,6	19,7	19,4	20,8	21,1
varav Livsmedelskontroll	41,8	41,8	41,8	41,8	38,0	36,7	36,9	35,8
varav Hälsoskydd	35,7	35,7	35,7	35,2	33,2	30,7	28,9	27,5
Självfinansieringsgrad								
Miljöbalkstillsyn	0,69	0,69	0,70	0,69	0,68	0,70	0,72	0,69
- varav Plan och miljö	0,71	0,71	0,72	0,70	0,71	0,73	0,69	0,68
- varav Hälsoskydd	0,69	0,69	0,69	0,69	0,66	0,68	0,73	0,69
Självfinansieringsgrad								
Livsmedelskontroll	0,84	0,84	0,83	0,83	0,84	0,85	0,84	0,72

* I full overhead ingår lokalkostnad, verksamhetsstöd och förvaltningsledning.

Plan 2013-2015 inkluderar inte lönekostnadsökningar och eventuella taxehöjningar.

2.2 PROGRAMVERKSAMHET

Klimat och energiarbetet

Åtgärder i Stockholms plan för energi och klimat måste genomföras för att energi- och klimatmålen i miljöprogrammet 2011-2015 ska nås. MHN behöver ge ett ökat stöd till övriga nämnder och bolag i detta arbete. Energicentrum är en viktig resurs för detta arbete. Om ansökan till EU-projektet SEE (kostnadseffektiv energieffektivisering av bostadsbyggnader) beviljas kommer energicentrum att utgöra expertstöd till Familjebostäder som är medsökande i projektet.

Expertstödet inom staden fortsätter t.ex. vid svar på remisser om nationella regelverk etc. och stöd till Klimatpakten. I klimat och energi arbetet ingår kommunikationsarbete riktat till invånare och företagare i staden genom ”Klimatsmarta stockholmare” och information på stadens webbplats. Energicentrum bidrar med spetskompetens rörande energifrågor i Norra Djurgårdsstaden samt i projektet Hållbara Järva.

Under år 2013 bör ett arbete initieras för att ta fram underlag för nytt utsläppsmål efter nuvarande mål t.o.m. år 2015, 3,0 ton/inv. En färdplan till ett fossilbränslefritt Stockholm år 2050 tas fram under år 2012. Vidare förankring av arbetet torde behövas under 2013.

Information om möjlighet till fri energirådgivning via tillsynsarbetet har ökat efterfrågan på energirådgivning. Efterfrågan förväntas öka kommande år och överstiger redan de resurser som det statliga bidraget ger utrymme för. Energirådgivning till fastighetsägare har i stadens åtgärdsprogram identifierats som ett viktigt incitament för att öka på energieffektiviseringstakten i det fastighetsbestånd som staden inte äger, ca 90 % av beståndet.

Kemikaliearbetet

Kommunfullmäktige har i samband med beslutet om miljöprogrammet gett MHN i uppdrag att ta fram en kemikalieplan för Stockholms stad vars syfte är att identifiera, motivera och ge stöd i de krav staden ställer gällande förekomst av kemiska ämnen i varor och byggmaterial. Planen ska vara en generell handlingsplan för stadens hela kemikalierelaterade arbete och kan därför omfatta även andra arbetsområden såsom miljöaspekter på upphandling, tillsyn, kommunikation, miljöövervakning mm. Under 2012 kommer arbetet med planen huvudsakligen inriktas på att beskriva förvaltningars och bolags nuvarande arbete och identifiera behov, för att under 2013 med hjälp av extern kompetens utveckla de stöd och verktyg som behövs. I arbetet berörs också andra förvaltningar (Expl, Sbk, Fk, ServF, SLK m fl).

Under namnet Stockholms kemikalieforum har en dialog med handelns verksamhetsutövare, branschorganisationer, konsumentrepresentanter m.fl. inletts och är under vidare utveckling. Syftet med detta samarbete är att tillsammans med dessa hitta nya kreativa lösningar för att minska innehållet av farliga ämnen i varor. Under 2012 kommer samarbetet att utvecklas vidare genom att staden skjutit till medel för anlitan av extern kompetens. Satsningen planeras fortsätta och vidareutvecklas under kommande år.

Miljöbilar

Den nya statliga miljöbilsdefinitionen som presenteras under 2012 innebär ett intensivt informationsarbete under 2013. Detta gäller såväl internt i staden, i form av stöd till förvaltningar och bolag och externt genom information riktad till allmänheten.

EU-direktivet 2009/33/EG om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon trädde i kraft den 1 juli 2011. Dessutom har lagen om offentlig upphandling skärpts. Detta betyder att arbetet i samband med upphandlingar och framförallt vid förnyad konkurrensutsättning kommer att vara intensivt under kommande år. Staden har uttryckt en hög ambition angående andelen elbilar i stadens egen fordonsflotta. Finansieringen av merkostnaden för dessa elbilar behöver lösas inom staden.

Miljöfrågor i fysisk planering

Det förväntat ökade antalet invånare kommer fortsatt att kräva en hög takt på bostadsbyggandet särskilt i centrala lägen. Målet är att bygga 5000 lägenheter per år. För år 2013 kommer, enligt stadsbyggnadskontoret, planproduktionen att vara fortsatt hög.

Miljöprofilområdena, bland annat Norra Djurgårdsstaden, har gått in i en mer intensiv genomförandefas under 2012. Nämnden förväntas bidra med planeringsunderlag och aktivt ingå i olika arbetsgrupper för energi, transporter, m.fl. områden inom hållbart stadsbyggande i den särskilda organisation som ställts upp för projektet och som tillsammans motsvarar en årsarbetskraft.

Buller

Enligt förordning om omgivningsbuller ska Stockholm kartlägga buller, utarbeta åtgärdsplaner samt informera kring detta. År 2012 färdigställs en uppdaterad kartläggning i enlighet med förordningen. Ett reviderat åtgärdsprogram ska i samverkan med trafikhuvudmännen vara klart till år 2013. Ett omfattande åtgärdsarbete har genomförts men många platser återstår att åtgärda med främst källåtgärder. Staden kommer därför även fortsättningsvis att behöva avsätta medel för bullerskyddsåtgärder och utifrån kommande åtgärdsprogram.

Vattenarbetet

De närmaste åren kommer fokus i stadens vattenarbete vara att säkerställa att faktaunderlagen för vattenförekomsterna har en kvalitet som medger en säker statusklassning samt bedömning av resurseffektiva åtgärder och försiktighetsmått för att nå eller bibehålla god vattenstatus.

Miljöförvaltningen har, som samordningsansvarig för Vattenprogrammet, fått i uppdrag att uppdatera stadens vattenprogram och att omvandla programmet till en handlingsplan för att uppnå god ekologisk och kemisk status till år 2021. Förvaltningen har tolkat uppdraget så att det omfattar alla kommunens vattenområden. Framtagandet av handlingsplanen kommer att pågå åren 2012-2013. Avrinningsområdena för samtliga vattenförekomster i staden delas med andra kommuner och deltagande i regionala vattensamarbeten bedöms därför öka de kommande åren, bl.a. för Bällstaån, Igelbäcken, Brunnsviken, Tyresån och Mälaren. Vattenmyndigheten har inlett ett arbete med att utveckla åtgärder för lokal och regional nivå inför framtagandet av nästa åtgärdsprogram 2015. Mälaren kommer att delas upp i fler mindre vattenförekomster. En del mindre sjöar, som idag inte utgör vattenförekomster, kommer sannolikt att bli det 2015 och därmed omfattas av miljökvalitetsnormer. Förvaltningen kommer att ta in detta arbete i framtagandet av stadens handlingsplan.

Bällstaån ekologiska status har klassats som dålig och är den av vattenförekomsterna i staden som har sämst status. Behovet av samlade insatser för att på sikt förbättra Bällstaåns kvalitet är därför stort. Miljöförvaltningen har fått utökade resurser 2012 för att ta fram underlag till en handlingsplan för att hur god ekologisk och kemisk status ska uppnås till 2021. Under året utarbetas ett miljöövervakningsprogram för Bällstaån för 2012-2015. För att fördela kostnader för projektledning, övervakning mm från år 2013

kommer det kommunövergripande samarbetet kring ån utvecklas genom upprättande av samarbetsavtal mellan ingående intressenter inom åns avrinningsområde.

Revideringen av Stockholms dagvattenstrategi slutförs under 2012. Strategin kommer innehålla mål för hur staden ska arbeta för att uppnå en hållbar dagvattenhantering. Bland annat tydliggörs att lösningar för omhändertagande av dagvatten måste komma in så tidigt som möjligt i planprocessen och att hänsyn ska tas till kommande klimatförändringar. Dagvattenstrategin ska integreras i Vattenprogrammet. Där preciseras åtgärdsbehov för att begränsa dagvattnets påverkan på enskilda recipienter och ansvar för genomförande, drift och utvärderingar av genomförda åtgärder.

Ett aktivt arbete med vattenfrågor är av central betydelse i stadens arbete med att uppnå god vattenstatus. Det förutsätter nära samarbete mellan stadens alla berörda aktörer och att tillräcklig tid och resurser avsätts på miljöförvaltningen samt berörda förvaltningar och bolag i staden.

Stockholms stad är via miljöförvaltningen medlem i Svealands Kustvattenvårdsförbund. Vid förbundets årsstämma den 25 april kommer det att föreslås att medlemsavgiften höjs från 0,9 kr/inv till 1 kr/invånare. Om stämman beslutar enligt förslaget till höjning kommer stadens medlemsavgift, med befolkningsökningen inräknad, att öka med ca 100 tkr/år för år 2013 och framåt.

Stockholms miljöprogram

Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer att ha en betydelsefull roll i genomförande och uppföljning av stadens nya miljöprogram. Miljöprogrammet innehåller 29 delmål och ett stort antal underliggande indikatorer. Nämnden har ett utpekat huvudansvar för uppföljningen av 11 delmål samt ett delat ansvar för uppföljning av ytterligare 5 delmål. Detta kommer att kräva stora insatser i form av datainsamling och analys.

Nämnden avser att på samma sätt som för det tidigare programmet, som en del av nämndens ansvar, att informera om miljösituationen i staden, även fortsättningsvis redovisa på Miljöbarometern hur arbetet med miljöprogrammets delmål fortskrider.

Miljö- och hälsoutredningen är viktig i vidareutvecklingen av samspelet mellan tillsyns- och miljöövervakningsplaneringen. Utredningen tar sin utgångspunkt i de nationella miljömålen och innehåller fakta om miljösituationen samt värderingar av de mest betydande påverkansfaktorerna. Genom kartläggning av miljö- och hälsorisker är utredningen en viktig hjälp för prioritering av insatser och ska fungera som ett kunskaps- och beslutsunderlag för stadens miljöarbete. En årlig aktualisering sker av kunskaps- och värderingsunderlag.

En femte medborgarenkät planeras för år 2013 i den följd av medborgarenkäter med miljöfokus som har genomförts fyra gånger sedan 2001. Enkäten är bl.a. betydelsefull för att kunna följa upp flera av målen inom stadens miljöprogram.

Regionalt, nationellt och internationellt samarbete

Kommunstyrelsen har 2012 beslutat att satsa på ett utökat engagemang i Eurocities, och då särskilt inom miljöområdet. Detta ska bland annat ske genom att Stockholm ska kandidera till ordförande i Eurocities Environment Forum (EEF) för 2013-2014.

Under 2012 avslutas EU-projektet COHIBA som syftar till utsläppsminskningar av miljögifter som ett stöd i genomförandet av Baltic Sea Action Plan, Helsingforskonventionens aktionsplan för Östersjön. En fortsättning diskuteras där kring hur samarbete i kemikaliefrågor på kommunal nivå, både nationellt och internationellt kan utvecklas.

Ett aktivt samarbete finns med Göteborg och Malmö vad gäller kemikalier i varor, kemikalieplanen, strategiska hälsoskyddsfrågor mm. Ett återkommande kunskapsutbyte inom urban ekologi sker också i samarbete med Malmö och Helsingfors. Inom ramen för länsstyrelsens arbete deltar förvaltningen genom förvaltningschefen i den regionala miljögruppen, det regionala miljömålsrådet och styrgruppen för utarbetande av nytt åtgärdsprogram för miljö kvalitetsnormer för luft. Förvaltningen deltar också i Bullernätverket och Hälsoskydds nätverket, m.fl. regionala nätverk.

På regional nivå deltar också förvaltningen i Miljösamverkan Stockholms län (MSL). Dels genom att förvaltningschefen är medlem i styrgruppen, dels genom deltagande i en rad arbetsgrupper som arbetar fram läns gemensamma tillsynsvägledningar.

Förvaltningen projektleder det regionala energirådgivningssamarbetet med stöd av de övriga värdkommunerna Vaxholm, Botkyrka och Huddinge. Tjänsten för projektledning finansieras av länets samtliga kommuner samt Håbo kommun. Förvaltningen ansvarar för drift av energirådgivningens webb med finansiellt stöd från övriga kommuner. Kommunernas samarbetsavtal ska omförhandlas under 2012 och ett nytt avtal ska tas fram för perioden 2013 t.o.m. 2014. Beslut om förlängd statlig finansiering efter år 2014 saknas. Fr.o.m. 2013 kommer ansvaret för drift av webb att överföras till Huddinge och slås ihop med telefonrådgivningen som Huddinge ansvarar för. Omförhandling kan ev. leda till ytterligare men nu inte kända förändringar.

2.3 MILJÖÖVERVAKNING

En undersökning av grundvattnets kvalitet genomförs 2011/12. Tidigare undersökningar har genomförts 1997 och 2003/04. Resultaten från den nu pågående undersökningen beräknas kunna presenteras hösten 2012 och kommer att utgöra underlag för den revidering av vattenförekomster och statusklassning som Vattenmyndigheten skall göra till 2015.

Miljögiftsövervakningen avseende förekomsten i vatten av några av vattendirektivets prioriterade ämnen som påbörjades under 2009 planeras att fortsätta år 2013 och framåt. Under 2013 planeras en första fördjupad undersökning göras. Detta dels genom analys av fiskar som fångats 2011-2013 och som provbankats i samarbete med Naturhistoriska Riksmuseet och dels en fördjupad miljöövervakning med utökat antal mätpunkter och matriser. Den fördjupade undersökningen som är tänkt att genomföras var sjätte år planeras i samråd med Stockholm Vatten AB, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket m.fl.

Ett förslag till program för långsiktig övervakning av ekologisk status i sjöar och vattendrag i Stockholm togs fram 2011. I samarbete med Stockholm Vatten och länsstyrelsen utarbetas nu en samlad provtagningsplan som ska börja genomföras 2012 och framåt. Det övergripande målet är att resultaten ska ge värdefulla underlag till

statusklassning samt vilka åtgärder som behövs för att förbättra ytvattenkvaliteten i Stockholms sjöar vattendrag och övergångsvatten.

Förvaltningen arbetar med och deltar i utveckling av ekologiska bedömnings- och beslutsunderlag, t ex biotopkartan och konnektivitetsverktyget MatrixGreen, för att uppnå en klimatanpassad, hållbar stadsutveckling.

Under 2012 – 2013 samlas miljöförvaltningens miljödata i en gemensam databas. Databasen ska bland annat ge möjlighet för publicering internt och externt via elektroniska tjänster.

SLB-analys övervakar luften i Stockholm och Uppsala län. De senaste åren har inneburit ett ökat fokus på luftföroreningars hälsoeffekter och det har funnits en större efterfrågan av mättjänster framförallt från andra kommuner och i olika projekt. Fram till och med år 2015 har SLB-analys i uppdrag att fortsätta sköta det regionala luftövervakningssystemet inom Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund som under år 2012 – 2013 utökas till att omfatta Gävleborgs län. Nedan följer några exempel på verksamhet de kommande åren.

Under år 2012 och 2013 undersöker SLB-analys på uppdrag av Trafikverket fordonsresenärers exponering av luftföroreningar i vägtunnlar. Underlaget är ett av många inför framtagande av nya riktvärden för tunnelluft inför byggande av Förbifart Stockholm.

Under 2012 utförs mätningar av kväveoxider inom miljöprofilsområdet Norra Djurgårdsstaden på Gasklocka 4. Detta görs med anledning av planerat höghus på tomten som under begränsad tid träffas av rökgasplymen från Värtaverket. Mätningarna genomförs på uppdrag av exploateringskontoret och ska utgöra underlag för miljömedicinska bedömningar. Resultatet av undersökning kommer att påverka den slutgiltiga utformningen av byggnaden.

SLB-analys har beviljats forskningsanslag från Landstingets miljöfond för att utreda konsekvenser på hälsa och halter vid ett utökat dubbdäcksförbud under år 2012. Kunskapsunderlaget är av stor vikt i stadens fortsatta arbete med att sänka partikelhalterna.

2.4 KOMMUNIKATION

Genom Miljöbarometern uppfyller staden de krav som ställs på offentliga verksamheter i Århuskonventionen. Webbtjänsten har kring 3000 unika besökare per månad. I ett pilotprojekt kommer data från miljöbarometern även göras tillgänglig som öppen data för tredjepartsutvecklare som därmed kan skapa appar eller It-tjänster kring informationen.

Staden genomför en översyn av webb och intranät. Målet är att fokusera mer på service och mindre på information. Förvaltningen är beredd att medverka i det förändringsarbetet.

Allt fler företagare och medborgare använder förvaltningens e-tjänster och dessa behöver vidareutvecklas för att motsvara dagens krav och ge den effektivisering som de har potential för. E-tjänsterna medför en bättre service men de tillkommande driftkostnaderna tas inte alltid igen genom en effektivare hantering eller avgiftsfinansieras.

Effektivitetsvinster kan i vissa fall ge något lägre avgifter för verksamhetsutövarna

samtidigt som förvaltningen kan göra viss tidbesparing såsom vid obefogade klagomål. E-tjänsterna kan också medföra ett större antal ärenden att hantera. Vidareutveckling bör prioriteras för att få den effekt som förvaltningen en gång såg framför sig vid projektstart. Det finns också en tendens till att fler, både företag och medborgare, använder e-post för kontakt med förvaltningen. Under åren 2009 till 2011 ökade antalet från 1 200 till 1 900 e-post inom livsmedelsverksamheten och på samma sätt har man inom hälsoskyddstillsynen erfarit samma ökning från 1000 till 3000 e-post/år. Ökade resurser måste avsättas för att upprätthålla god servicenivå.

Förvaltningens information på webben, i broschyrer och på fakturor ska utvecklas. Om informationen är komplett och begriplig innebär det bättre service för företagare och medborgare. Det innebär också effektivare administration om färre ringer, skriver och mailar för att få kompletterande information och behöver få texter förklarade.

2.5 STRATEGISKA PERSONALFRÅGOR

Helt avgörande för förvaltningens möjligheter att klara uppdraget är förmågan att rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Rätt kompetens hos medarbetarna är en nödvändig förutsättning för bibehållen hög kvalitet i förvaltningens arbete. För att behålla och attrahera motiverade medarbetare med rätt kompetens krävs bland annat att förvaltningen kan erbjuda spännande och utmanande arbetsuppgifter, ett inspirerande ledarskap, en god arbetsmiljö, konkurrenskraftiga löner och ett centralt läge för arbetsplatsen. Förändringar i lagstiftning, ny teknik och ny forskning ställer krav på ständig kompetensutveckling och medarbetares och chefers kompetensprofiler måste anpassas efter utveckling och förändrade krav.

Två tendenser som behöver uppmärksammas och följas upp är det senaste årets ökade personalomsättning och en ökning av korttidsfrånvaron på grund av sjukdom. Den ökade korttidsfrånvaron har ökat från en mycket låg nivå och ligger fortfarande under stadens genomsnitt men måste ändå uppmärksammas. Det är av central betydelse att nämnden inte fortsätter att tappa i relativt löneläge jämfört med andra kommuner vilket skulle kunna spå på den ökade personalomsättningen och därmed ge avbräck i verksamheten.

Generationsväxlingen de kommande åren är liten och det finns en planering för överförande av kompetens. Det aktiva hälsoarbetet ska fortsätta och sjukfrånvaron hållas på fortsatt låg nivå. Jämställdhetsarbetet har nått långt medan arbetet med att öka mångfalden behöver intensifieras. Chefsutveckling sker kontinuerligt både med individuella och förvaltningsgemensamma insatser.

Arbetsmiljökonsekvenserna av att medarbetarna blir allt mer uppkopplade och mobila bör studeras närmare. Gränsen mellan arbete och fritid blir mindre tydliga i och med en ökad användning av smartphones vilket medför både för- och nackdelar ur arbetsmiljösynpunkt.

Tabellen nedan visar utvecklingen av antalet anställda på förvaltningen sedan 2008 med en bedömning av utvecklingen för 2013- 2015. År 2008-2011 avser läget vid slutet av respektive år, 2012 avser läget i februari.

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Tillsvidareanställda	200	200	200	196	197	189	186	188
Tidsbegränsat anställda	25	25	25	20	26	23	20	23
- varav vikarier	10	10	10	9	11	14	8	11

3. Sammanfattande ekonomisk analys

Nämnden har år 2012 en nettobudget på 77,6 mnkr. Denna nivå har uppnåtts efter en neddragning från 111,0 miljoner år 2006 till 57,9 mnkr år 2009. Fr.o.m. 2010 har det skett en viss ökning av nettobudgeten som i VP 2012 uppgår till 76,6 mnkr. Nettobudgeten har gradvis byggts på med medel för klimatarbetet inkl. Energicentrum, vattenarbetet, kemikaliarbetet samt medel för kompetenshöjande insatser. Verksamheter som tidigare var projektfinansierade har delvis inarbetats i nämndens budget.

Satsningarna utgörs av medel för databas för miljöinformation (2,0 mnkr), Klimatneutrala stockholmare, kemikalieforum och Klimatpakt (2,0 mnkr), tillskott till arbetet med vattenprogrammet, grundvattenundersökning och Bällstaån (2,0 mnkr), medel till utveckling av informationsarbetet till verksamhetsutövare om spridning av giftiga ämnen och utbildning av livsmedelsinspektörer (1,0 mnkr) samt kompetenshöjande insatser (2,0 mnkr). Samtidigt finns effektiviseringskrav om 2,7 mnkr i budget 2012.

Faktorer som kan påverka de ekonomiska förutsättningarna är:

Tillsynsområdet som alltid har en ekonomisk påverkan genom ändrade reglerverk och tillsynsområdenas utveckling.

Inom projekt och programverksamheten förutses minskade projektbidrag till Hållbara Järva och minskade intäkter för energirådgivningen.

De administrativa systemen får ökade kostnader inkl. de gemensamma IT-kostnaderna och kostnaden för e-tjänster. It-miljön ökar i komplexitet vilket kräver ökade resurser.

Den enda säkra kända förändringen som i tabellen nedan påverkar budgeten mellan 2012 och 2013 är nedtrappningen av anslaget till utvecklingen av miljödatabasen om 0,6 mnkr. Det bör noteras att plan 2013 inte inkluderar lönekostnadsökningar och eventuella taxehöjningar.

Intäkter	Plan 2013	Budget 2012	ÅR 2011	ÅR 2010	ÅR 2009	ÅR 2008
Plan och miljö	24,5	24,5	20,3	22,2	22,9	22,2
varav miljöbilsprojekten	6,3	6,3	2,8	4,3	6,9	7,2
Hälsoskydd	24,6	24,1	21,9	20,9	21,6	18,9
Livsmedelskontroll	34,6	34,6	31,9	31,2	31	26,3
Miljöövervakningen, SLB mm	7,8	7,8	8,5	9,5	7,5	7,1
Verksamhetsstöd, IT-projekt, MSL	2,0	2,0	2,0	4,0	5,3	3
Miljömiljarden, KLIMP, Järva *	3,5	3,5	5,4	3,6	19,8	17,4
Summa intäkter	97,1	96,5	90,0	91,4	108,1	94,9
Kostnader						
Plan och miljö	51,0	51,0	44,8	39,8	40,5	37,5
-varav miljöbilar	16,1	16,1	11,1	10,3	14	12,4
Hälsoskydd	28,7	28,2	27,0	24,7	23,3	21,6
Livsmedelskontroll	34,5	34,5	31,2	29,5	30,1	30,7
Miljöanalys (inkl miljöcentrum år 2007)	12,7	13,3	9,9	10,8	9,1	11,7
SLB-analys	11,2	11,2	12,6	10,6	10,7	9,3
Verksamhetsstöd, FC och Nämnd	30,9	30,9	30,9	34,2	32,5	29,2
KLIMP, miljömiljard, Järva *	5,0	5,0	6,4	3,6	19,4	17,1
Summa kostnader	174,0	174,1	162,8	153,2	165,6	157,0
Netto	77,0	77,6	72,8	61,8	57,5	62,2

* Noteras kan att för vissa tidigare externt finansierade projekt har finansieringen övergått till anslagsfinansiering från och med 2011. Detta gäller bland annat projektet Klimatneutrala stockholmare som tidigare finansierades via KLIMP. Därav följer att kostnaderna överstiger intäkterna.

3.1 DRIFT

Nämnden ser idag ett antal faktorer som kan påverka de ekonomiska förutsättningarna men omfattningen är så osäker att belopp inte tas upp i beräkningen av budget 2013.

Tillsynsområdet har alltid en ekonomisk påverkan som måste hanteras. Inom miljöbalkens områden kan bl.a. pekas på följande områden:

- I takt med att PCB-fastigheterna saneras minskar intäkterna.
- Energiproduktionsanläggningar läggs ner och andra tillkommer. Sannolikt resulterat detta i en nettominskning av intäkter.

- Intäkter från tillståndsgivning av värmepumpar och mottagande av kontrollrapporter för köldmedier, kan komma att minska betydligt men omfattningen är svår att förutse här.
- Om tillsynsansvaret övertas över företag som släpper ut kemiska produkter på marknaden, de sk. primärleverantörerna kan detta medföra att ett relativt stort antal tillsynsobjekt tillkommer.
- Efter Mark och miljööverdomstolens klargörande att energianvändning och energieffektiviseringen ska omfattas av nämndens tillsyn (inkl. fastighetsägare) öppnas möjlighet till utökad verksamhet på detta område.

Inom livsmedelsområdet har ett mycket omfattande arbete utförts med omklassning av samtliga livsmedelsobjekt under 2011 på grund av att Livsmedelsverket omarbetat vägledningen till riskklassificering. Den nya riskklassificeringen började gälla 2012. De ekonomiska konsekvenserna går ännu inte att överblicka i detalj. Klart är dock att förändringen får en betydande inverkan på såväl intäkter som på kostnader då antalet ”förbetalda” årliga kontrolltimmar har ökat med 2 500 samtidigt som det finns ett motsvarande ökat bemanningsbehov med två till tre inspektörer och därmed ökade personalkostnader.

Inom projekt och programverksamheten sker också förändringar som kan få ekonomisk betydelse. Inom projektet Hållbara Järva kan bidragen till nämndens kostnader för projektledning komma att minska om uppförandet av ett vindkraftverk inte sker som planerat. Vindkraftverket är endast en del i projektet men minskar projektets budget och bidrag till projektledarskapet kvarstår nämndens kostnader medan intäkterna minskar med totalt 3,0 mnkr under perioden 2010 – 2014. Inom energirådgivningen förutses minskade intäkter med 250 tkr/år fr.o.m. 2013 då driftansvaret övergår till Huddinge kommun.

För nämndens administrativa system inkl. e-tjänster förutses ökade kostnader de närmaste åren. Bl.a. förutses ökade kostnader för:

- Gemensamma IT-kostnader som de senaste åren har ökat med 20 % per år. Enligt uppgifter från stadsledningskontorets IT-avdelningen kommer kostnadsökningen fortsätta i samma takt de närmaste åren.
- En förstärkning av förvaltningens IT-funktion är en förutsättning för att förvaltningen ska kunna förbereda och genomföra de stora förändringar som byte av förvaltningens ärendehanteringssystem och förändringar av förvaltningsgemensamma IT som planeras de närmaste åren samt en allt mer komplex IT-miljö. Bl.a. kan förutses ersättning för nuvarande I-phones med start 2014.
- Nämnden har ett antal e-tjänster i drift som medför kostnader för underhåll och drift. Ofta krävs också vidareutveckling för att få den effektiviseringseffekt som eftersträvas. En ökande kostnad uppstår på detta område som inte är känd i detalj.
- Vid en framtida övergång från Ecos till MiljöR kan stora kostnader uppstå för integrationen med Agresso samt med e-tjänsterna.

- Om det blir aktuellt med flyttning till nya lokaler under perioden 2013 – 2015 kan detta medföra extra kostnader.

3.2 INVESTERINGAR

Under sista kvartalet år 2011 fick SLB-analys ett tillskott i driftbudgeten på 1,5 miljoner kronor för inköp av mätinstrument. Det investerades i tre godkända partikelinstrument och två godkända kväveoxidinstrument. Behov av inköp av mätinstrument orsakas av nya föreskrifter av kontroll av luftkvalitet. Senast 11 juni 2013 ska mätningar utföras med godkända instrument. Totalt har SLB-analys 12 partikelinstrument och 14 instrument för mätning kväveoxider som inte är godkända. Under år 2012 genomförs ett referensmätningstest med syfte att försöka få övriga befintliga instrument godkända. SLB-analys utför testet i samarbete med referenslaboratoriet för tätortsluft, Naturvårdsverket, Malmö och Göteborg stad. Testet kommer att utföras i Stockholm i trafikmiljö under mars till maj år 2012. Samtliga instrument mäter parallellt med referensinstrument. Utvärdering av mätdata görs av referenslaboratoriet för tätortsluft som lämnar beslutsunderlag till Naturvårdsverket. I slutet av år 2012 får vi besked om vi kan fortsätta använda befintliga instrument som i så fall får användas i trafikmiljö. Godkänns inte befintliga instrument krävs nya inköp för att kunna uppfylla mätkrav till 11 juni 2013. Mest sannolikt är att instrumenten för mätning av partikelhalter kan behöva bytas ut. Inledningsvis behöver då 9 instrument bytas om de inte godkänns vilket beräknas medföra en utgift på 2,7 mnkr.

4. Övriga redovisningar

PRODUKTIONSSTÖD

Inom stadens och nämndens befintliga administrativa system som stödjer produktionen sker relativt omfattande förändringar som kommer att ställa krav under de närmaste åren. Nedan beskrivs detta utifrån nämndens perspektiv:

- Staden genomför en stor IT och telefoniupphandling 2012-2015. Förvaltningen måste vara beredd på ett omfattande arbete vid genomförandet av de nya avtalen. Upphandlingen omfattar systemdrift och systemförvaltning av centrala och gemensamma verksamhetssystem, telefoni och extern kommunikation, intern datakommunikation, terminaler och support.
- Staden genomför upphandling av ekonomisystem 2012-2014. Förvaltningen måste vara beredd på extra arbetsinsatser vid införandet, olika mycket beroende på vilket företag som vinner upphandlingen.
- Staden genomför upphandling av systemstöd för inköp 2012. Förvaltningen måste vara beredd på extra arbetsinsatser vid införandet.
- Staden genomför en översyn av stadens personaladministration 2012-2014. Det kommer förmodligen att resultera i en upphandling av ett nytt PA-system. Förvaltningen måste vara beredd på extra arbetsinsatser vid införandet.
- Stadens projekt ”Stockholm öppnar upp” innebär att offentliga data som samlas och lagras hos staden i elektronisk form ska tillgängliggöras till företag och

privatpersoner. Miljöförvaltningen bidrar genom att under 2012-2013 utveckla en miljödatabas som möjliggör tillgängliggörande av miljöinformation.

UTVECKLINGSMODELLEN OCH E-TJÄNSTER

Nämnden har gått i täten för stadens utveckling av e-tjänster och flera e-tjänster har uppmärksammats. E-tjänsten för värmepumpar blev t.ex. utnämnd till Sveriges bästa offentliga e-tjänst. Genom att vara tidigt ute har nämnden skaffat sig en stor erfarenhet på området och kan så småningom nå en nivå där tekniken mognat och blir ett naturligt inslag i verksamheten och kan delges staden i övrigt. Nämndens erfarenheter visar att det är svårt att nå de effektiviseringsvinster som eftersträvas utan vinsten faller ut i bättre service till invånare och företagare vilka ibland också kan få lägre avgifter pga effektivare hantering. De löpande kostnaderna för e-tjänsterna, som består av licenskostnader, kostnad för driftavtal och vidareutveckling mm, ska ses som en investering i ökad service gentemot stockholmarna och verksamhetsutövare.

Nämnden har flera idéer till fortsatt utveckling av e-tjänster och satsningar inom följande områden:

- App för att automatisk få upp bullerkartan för den aktuella geografiska positionen eller runt valfri fastighet/adress.
- App för radonmätningar som visar information om utförda radonmätningar. Automatiskt få resultat från närliggande fastigheter.
- App för resultat från livsmedelsinspektioner. Visa information om utförda livsmedelsinspektioner.
- App för sökning av badvattenresultat på stadens bassängbad och plaskdammar utifrån de senaste provtagningsresultaten. Automatiskt få resultat från närliggande bad.
- App som visar information från inspektionsresultat från solarier, piercing/tatuerare m.fl.
- Intern app för livsmedelsinspektörer för att fylla i inspektionsprotokoll direkt via Ipad inklusive foto och/eller film samt mobil åtkomst till Ecos.
- E-tjänst för anmälan av förskolor och skolor, hygienverksamheter, bassängbad, solarier m.m.
- Intern app för miljö- och hälsoskyddsinspektörer för att fylla i inspektionsprotokoll via Ipad, inklusive foto och/eller film samt mobil åtkomst till Ecos.
- Intern e-tjänst som ger guidning och stöd för personalansvarig chef och administrativ personal, som automatiskt genomför eller fördelar administrativa arbetsuppgifter.
- Det nuvarande huvudsakliga systemet Ecos för ärende- och dokumenthantering samt tillsynsregister har använts av miljöförvaltningen sedan år 2000. Systemet

kommer att avvecklas av systemleverantören och ersättas med ett motsvarande system byggt på en modern plattform som bättre stöder dagens behov och framtida behov. Det nya systemet kommer att levereras under 2014. Byte av system innebär för miljöförvaltningen ett omfattande arbete både som förberedelse och genomförande. En mycket stor del av förvaltningens verksamhet är beroende av systemet, framför allt kärnverksamheten tillsyn. Under åren 2013-2014 kommer både extra ekonomiska och extra personella resurser behövas för att klara av nödvändiga insatser i form av exempelvis registervård, deltagande i systemutvecklingen, anpassa olika integrationer med ekonomisystem och e-tjänster, konvertering av data, anpassa användandet med nya rutiner och manualer samt utbildning och information till användarna.

- Nämnden kan i ökad utsträckning använda sig av kanalen stockholm.se för att tydliggöra för invånarna vad nämnden arbetar med och resultatet av arbetet. Exempel på resultat kan t.ex. gälla resultat av inspektioner hos fastighetsägare, läget vid återvinningsstationerna t.ex. genom kartfunktioner.
- Av de befintliga e-tjänsterna är flertalet i behov av uppdatering och vidareutveckling och medel kommer att sökas för detta. Som exempel kan nämnas e-tjänsten för matförgiftning som kan utvecklas till att även omfatta klagomål och e-tjänsten för registrering av livsmedelsverksamhet kan ändras så att den även kan användas för anmälan om ändring av befintlig verksamhet inklusive upphörd verksamhet.

UPPHANDLING OCH AVKNOPPING AV VERKSAMHETER

Rollen som myndighet ger begränsningar i möjligheten att handla upp verksamheter och likaså möjligheten att avknoppa. Men det ökade antal tjänster som köps in torde ändå motsvara stadens intentioner att öka andelen upphandlad verksamhet.

5. Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

MHN:s lokalförsörjningsplan följer den disposition som föreskrivs i SLK:s anvisningar. Nämndens lokalbehov, sett till ytan, är relativt statiskt.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Behovet av administrativa lokaler påverkas främst av förändringar i omfattningen av verksamhetens uppdrag. Det finns ännu inga beslut om förvaltningens lokalisering.

5.3 Kapacitet

Förvaltningen disponerar en yta om 4 592 kvm, varav 4 232 kvm är kontorslokaler, som är fördelad på cirka 200 anställda. I årshyran för lokalerna ingår tillägg för bränsle och kyla. Normalt brukar endast kallhyra räknas när hyran per kvadratmeter jämförs mellan lokaler. Till lokalerna kan man också räkna 14 parkeringsplatser och ett teknikutrymme på Fleminggatan som används främst som verkstad för mätverksamheten. Dessutom finns

kylutrymme och arkiv. En möjlig kapacitetsökning av lokalerna skulle bestå i att flera anställda delar rum. Svårigheten med detta är eventuella arbetsmiljöproblem.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

År 2012 planeras ingen förändring av lokalytan. Det finns en diskussion beträffande nya lokaler men ännu inga besked. Det är av stor betydelse att de tekniska förvaltningarna även fortsättningsvis kan hålla samman i nya lokaler.

5.5 Kostnadsutveckling

Lokalkostnad är en av de största kostnaderna för förvaltningen, cirka 10,0 mnkr per år. Förvaltningen betalar 2 100 kr/kvm i hyra.

5.6 Övrigt

Förvaltningens verksamhet omfattar hela staden geografiskt sett. Därför har förvaltningens lokaler en lämplig placering i innerstaden. Lokalerna får då en god tillgänglighet för stadens invånare och inspektionsverksamheten underlättas.

Det har funnits planer på att flytta verksamheten till nya lokaler. Frågan är nu föremål för ytterligare utredning hos stadens ledning. Förvaltningen konstaterar även att behovet av upprustning av tekniska nämndhuset är stort. Förvaltningen måste därför förbereda sig på att en flytt eller större renovering måste genomföras.

Slut